

Nr 50.

Ankom till riksdagens kansli den 20 april 1939 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av tomter från fastigheten Vetterskoga 4¹ i Skinnskattebergs socken av Västmanlands län.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 10 februari 1939 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 132, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, under punkt 9:o föreslagit riksdagen medgiva,

att av fastigheten Vetterskoga 4¹ i Skinnskattebergs socken av Västmanlands län följande å ett av länsarkitektkontoret i Falun i februari 1938 upprättat förslag till byggnadsplan angivna lotter må genom disponentens vid Skinnskattebergs sågverk försorg försäljas, nämligen dels lotterna I: 1—5, II: 1—10, III: 1—6, VIII: 1—9, IX: 1—6 och X: 1—4 med saluvärden och på villkor i övrigt, som Kungl. Maj:t äger bestämma, dels ock lotterna IV: 1—13, V: 1—9, VI: 1—7, VII: 1—6, XI: 1—9, XII: 1—9 och XIII: 1—5 med i en uti propositionen intagen uppställning angivna arealer och saluvärden, i vilka saluvärden kostnader för avstyckning m. m. inräknats, samt med tillträdesrätt för köpare vid köpekontraktens underskrivande;

skolande vid försäljning av sistsagda 58 lotter i övrigt iakttagas, beträffande samtliga dessa lotter, att lotterna överlåtas i det skick, vari de vid tillträdet befinnas, att i köpen icke ingå å lotterna eventuellt befintliga, enskilda tillhöriga byggnader och anläggningar, att med lotterna följer rätt att dels som utfartsvägar begagna de områden av stamfastigheten, som blivit enligt byggnadsplanen utlagda till gator och torg, dels ock efter av stamfastighetens ägare utfärdade bestämmelser nyttja enligt planen till parker och planteringar undantagna områden, att köparna äro skyldiga underkasta sig de anvisningar och föreskrifter, som disponenten vid Skinnskattebergs sågverk kan komma att meddela i fråga om lotternas inhägnad, framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar, underhåll av gator m. m., att köparna äro skyldiga åta de jämkningar i areal, gränser och eljest, som kunna komma att bestämmas vid lotternas avstyckning, att köparna äga erlægga köpeskillingarna enligt 21 § och 22 § B i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m., att i tillämpliga delar skola gälla bestämmelserna i berörda förordning, dock att länsstyrelse enligt förordningen åvilande uppgifter skola utövas av disponenten vid Skinnskattebergs sågverk, samt att köparna skola ställa sig till efterrättelse av länsstyrelsen för området fastställd byggnadsplan och byggnadsplanebestämmelser, ävensom beträffande lotterna IV:1

och 2, att blivande ägare äro skyldiga tåla skada och intrång, som förorsakas lotterna genom en över desamma framdragen, kronan (domänverket) tillhörig elektrisk ledning.

Sedan fråga uppkommit om försäljning av byggnadstomter vid Skinnskattebergs sågverk i Skinnskattebergs socken av Västmanlands län, har på domänstyrelsens föranstaltande uppskattningsförrättning hållits i vederbörlig ordning år 1938. Av ärendet tillhörande handlingar, däribland vid förrättningen fört protokoll och ett av länsarkitektkontoret i Falun i februari 1938 upprättat förslag till byggnadsplan för del av fastigheten Bårestad 1¹ — numera Vetterskoga 4¹ — inhämtas följande.

Ifrågavarande förslag till byggnadsplan jämte byggnadsplanebestämmelser har av länsstyrelsen fastställts den 20 augusti 1938.

Saluområdet är beläget i en sydslutning mot sjön Nedre Vettern, invid allmänna vägen Riddarhyttan—Köping, omkring 1 kilometer söder om Skinnskattebergs sågverk och Skinnskattebergs järnvägsstation samt 45 kilometer från Köping. Området utgöres av åker och lämpar sig väl för bebyggelse. Det beröres icke av något arrendeavtal och är obebyggt fränsett en å till allmän plats avsatt område belägen tvättstuga av bräder, vilken torde tillhöra kronan. Inom området ha utlagts 98 tomter. Av dessa ha 58 eller tomterna inom kvarteren IV, V, VI, VII, XI, XII och XIII föreslagits skola försäljas i första hand. Fråga om försäljning av återstående 40 tomter, belägna inom kvarteren I, II, III, VIII, IX och X, har ansetts böra upptagas till prövning först sedan förstnämnda tomter blivit i huvudsak bebyggda.

Arealer och saluvärden ha uppskattats till:

Kvarter och lott	Areal cirka hektar	Saluvärde kronor	Kvarter och lott	Areal cirka hektar	Saluvärde kronor
IV: 1.....	0.1585	2,000	VII: 2.....	0.1350	2,100
2.....	0.2100	1,750	3.....	0.1220	1,600
3.....	0.2295	1,850	4.....	0.1235	1,600
4.....	0.2515	2,000	5.....	0.1220	1,600
5.....	0.2240	1,800	6.....	0.1120	1,450
6.....	0.1950	1,600	XI: 1.....	0.1205	1,250
7.....	0.2130	1,750	2.....	0.1170	1,200
8.....	0.1300	1,700	3.....	0.1320	1,350
9.....	0.1610	1,350	4.....	0.1225	1,300
10.....	0.2030	1,700	5.....	0.1300	1,350
11.....	0.2630	2,100	6.....	0.1200	1,250
12.....	0.2715	2,200	7.....	0.1100	1,150
13.....	0.2335	1,900	8.....	0.1685	1,700
V: 1.....	0.1375	1,150	9.....	0.1630	1,700
2.....	0.1375	1,150	XII: 1.....	0.1200	1,350
3.....	0.1415	1,200	2.....	0.1255	1,400
4.....	0.1435	1,200	3.....	0.1465	1,650
5.....	0.1470	1,200	4.....	0.1535	1,700
6.....	0.1575	1,300	5.....	0.1410	1,600
7.....	0.1525	1,300	6.....	0.1325	1,500
8.....	0.1280	1,350	7.....	0.1755	1,900
9.....	0.1390	1,800	8.....	0.1100	1,250
VI: 1.....	0.1855	2,850	9.....	0.1255	1,400
2.....	0.1670	2,600	XIII: 1.....	0.1270	1,600
3.....	0.1605	2,050	2.....	0.1850	1,700
4.....	0.1660	2,100	3.....	0.1250	1,600
5.....	0.1635	2,100	4.....	0.1250	1,600
6.....	0.1635	2,100	5.....	0.1800	1,650
7.....	0.1560	2,000			
VII: 1.....	0.1455	2,250	Summa	9.0050	95,900

I saluvärdena ingå kostnader för avstyckning m. m., beräknade till 50 kronor för en var av lotterna. Iordningställandet av gator samt framdragandet av stamledningar för vatten och avlopp är avsett att ombesörjas av kronan.

Sammanlagda arealen av tomterna inom kvarteren I, II, III, VIII, IX och X har uppskattats till 5.2050 hektar.

Förrättningsmannen har föreslagit, att i förestående uppställning angivna lotter måtte försäljas med tillträdesrätt för köpare vid köpekontraktens underskrivande. Byggnadsplaneområdet hade tillkommit för att i första hand bereda de vid kronans sågverk i Skinnskatteberg anställda arbetarna möjlighet att erhålla lämpliga tomter för bildandet av egna hem. Försäljning av tomter borde ej ske på sådant sätt att andra än kronans arbetare lämnades tillfälle att förvärva tomter inom området. Utbud av tomter borde därför ej ifrågakomma. Antagandet av köpare och handhavandet även i övrigt av försäljningarna borde överlämnas åt sågverksförvaltningen, som ägde noga kännedom om ortsförhållandena och bäst kunde avgöra, vilka kronans arbetare m. fl. borde medgivas rätt att förvärva tomter. Då ett sådant försäljningsförfarande avveke från bestämmelserna i gällande försäljningsföreläggande, syntes ärendet böra underställas riksdagen.

Sågverksförvaltningen har icke haft något att erinra emot förrättningsmannens förslag.

Överlantmätaren har uttalat, att hinder ej syntes möta mot avstyckning av lotterna.

Med skrivelse den 20 januari 1939 har *domänstyrelsen* underställt ärendet Kungl. Maj:ts prövning och därvid anfört följande.

Jämväl styrelsen tillstyrker förrättningsmannens förslag beträffande de lotter, som nu föreslagits att försäljas. I fråga om övriga lotter, som ansetts böra tills vidare behållas i kronans ägo, synes lämpligt att riksdagens medgivande samtidigt inhämtas angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att försälja sistsagda lotter med saluvärden och övriga villkor, som må av Kungl. Maj:t bestämmas.

Departementschefen har icke haft något att erinra mot bifall till domänstyrelsens försäljningsförslag.

* De ifrågavarande 58 tomter åsatta saluvärdena synas utskottet förhållandevis höga; genomsnittspriset uppgår till omkring 1,650 kronor per tomt, motsvarande cirka 1 krona per kvm. Av handlingarna i ärendet framgår emellertid, att domänverket åtager sig betydande kostnader för iordningställande av gator samt framdragande av stamledningar för vatten och avlopp ävensom för avstyckning m. m. Dessa kostnader ha av domänverket beräknats till belopp, som skulle ungefär motsvara saluvärdena, vadan någon ersättning för själva marken icke skulle ingå i sagda värden. Dessutom kommer, vilket utskottet inhämtat, domänverket att tillhandahålla byggnadsvirke till förmånligt pris.

Tomtområdet har planerats för att i första hand bereda de vid domänverkets sågverk i Skinnskatteberg anställda arbetarna möjlighet att erhålla lämpliga tomter för bildandet av egna hem. Enligt vad utskottet erfarit äro de nuvarande av domänverket åt arbetarna upplåtna bostäderna bristfälliga och

Utskottet.

böra ersättas med bättre. Det synes då även utskottet lämpligt, att denna bostadsfråga ordnas genom att arbetarna beredas tillfälle att uppföra egna hem. Enär härigenom kronan befrias från att som nu tillhandahålla, eventuellt nybygga bostäder, synes det utskottet skäligt, att kronan bidrager till att i högre grad än som här beräknats minska arbetarnas kostnader för egnahemsbildningarna. Utskottet vill därför ifrågasätta, att kronans uppoffringar för ändamålet, utöver de redan berörda, ökas på sådant sätt att saluvärdena för ifrågavarande tomter nedsättas åtminstone till hälften av vad i propositionen angivits. Det torde lämpligen få ankomma på Kungl. Maj:t att i enlighet med det här anförda och föreslagna närmare ompröva och fastställa nya saluvärden för tomterna ifråga.

Kungl. Maj:ts försäljningsförslag i övrigt föranleder icke någon erinran från utskottets sida.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må bifalla förevarande framställning på sådant sätt att samtliga de föreslagna tomtområdena må på angivna villkor försäljas, dock att saluvärdena för ifrågavarande 58 lotter IV: 1—13, V: 1—9, VI: 1—7, VII: 1—6, XI: 1—9, XII: 1—9 och XIII: 1—5 därvid må av Kungl. Maj:t bestämmas till belopp, som med hänsyn till vad utskottet anført kunna befinnas skälige.

Stockholm den 20 april 1939.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se memorial nr 46.
